

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
“ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА”



МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ



United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

М.А.Н.

Мала академія наук
України під егідою
ЮНЕСКО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ XVI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ “АКАДЕМІЧНА Й УНІВЕРСИТЕТСЬКА НАУКА: РЕЗУЛЬТАТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ”



205

років освітніх традицій

12-13 ГРУДНЯ 2023 РОКУ

2. Porter M. Clusters and the New Economics of Competition /Porter M. //World Economy. – 1998. –Vol. 76. – November–December. – P. 293–317.
3. Krugman P.R. The Spatial Economy: Cities, Regions and International Trade, 1999.
4. Войнаренко М. Конкуренція кластерів – шлях до відродження виробництва на регіональному рівні / М. Войнаренко // Економіст. – 2000. – № 1. – С. 12–15.
5. Кизим М.О. Промислова політика та кластеризація економіки України: монографія / Кизим М.О. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2011. – 304 с.

УДК 330.131:335.01

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Буряк А.А., Москаленко Д.П.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
a_buriak@ukr.net, dashamoskalenko2099@gmail.com*

Успішне здійснення зовнішньоекономічних операцій має важливе значення для економіки України як під час дії воєнного стану, так і в часи повоєнного відновлення. Найважливішим є те, що здійснення експортно-імпортних операцій сприяє стабілізації економіки країни, а також забезпечує ресурсами та підтримкою економіки зі сторони зовнішніх партнерів. У даній роботі розглядається актуальність експорту пшениці як стратегічно важливої культури. Україна, яка є однією з провідних світових виробників пшениці, може забезпечувати стабільні обсяги високоякісної пшениці для світового споживача, сприяючи глобальній харчовій безпеці та підтримці економічного зросту країни. Незважаючи на повномасштабне вторгнення, Україна продовжує експортувати дану сільськогосподарську культуру усіма можливими способами, аби сприяти харчовій безпеці у світі.

Пшениця є культурою, яка відіграє ключову роль на глобальному ринку сільськогосподарської продукції та сприяє продовольчій безпеці у світі. Вона займає провідне місце як одна із найпоширеніших та споживаних зернових культур у світі, слугуючи ключовим джерелом харчування для значної частини світового населення.

Україна є однією із провідних країн світу за обсягами виробництва пшениці. Сприятливі кліматичні умови та плодючі ґрунти дозволяють вирощувати значні обсяги пшениці. Основним виробником пшениці є група компаній Укрлендфармінг, один із найбільших агрохолдингів України. Підприємства Укрлендфармінг розташовані у 22 областях України. Компанія веде господарство у трьох кліматичних зонах (полісся, лісостеп та степ), сформувавши 11 кластерів і вирощуючи такі культури, як пшеницю, кукурудзу, ріпак, соняшник та сою [2].

Світова торгівля пшеницею є важливим аспектом глобального економічного ринку. Загальний експорт пшениці на 2017–2018 м.р. складав 184,14 млн. тон, проте у 2018–2019 м.р. він знизився до 178,15 млн. тон. Вже у 2019–2020 м.р. обсяг почав зростати і становив 194,51 млн. тон, а у 2020–2021 та 2021–2022 м.р.

був 199,5 та 205,32 млн. тон відповідно (рис. 1) [1]. Основними країнами, що експортують пшеницю є США, Австралія, Канада, Франція, Аргентина, Німеччина, Румунія та Індія.

Варто зазначити, що останніми роками Україна займає чільне місце у світовій торгівлі пшеницею, а також має значний потенціал як у виробництві пшениці, так і в її експорті.

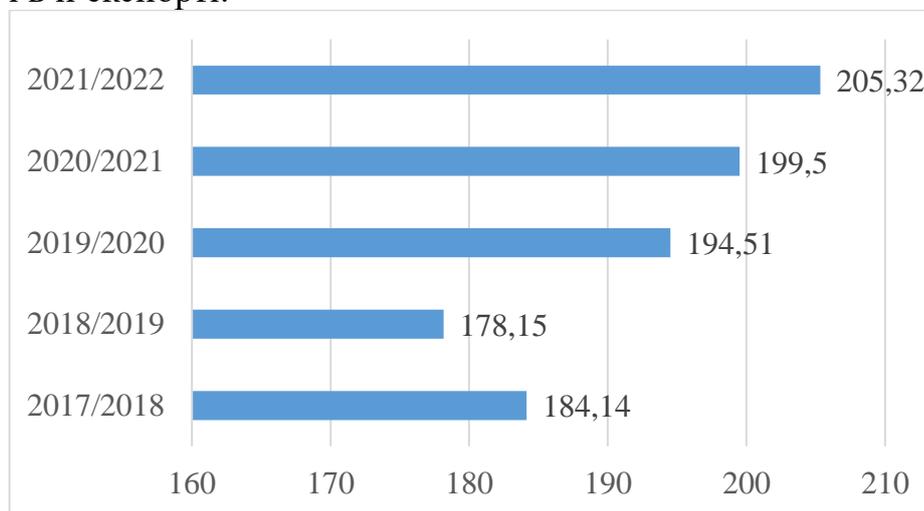


Рис. 1 Обсяги експорту пшениці за 2017–2022 рр., млн. тон

Джерело: складено авторами за даними Wheat: export volume worldwide 2017–23 [1]

При здійсненні зовнішньоторговельних операцій до пшениці застосовують ряд вимог та стандартів. Ці стандарти частково гармонізовані із європейськими регулятивами [3]. Залежно від показників якості зерно м'якої пшениці поділяють на чотири класи. Зерно твердої пшениці залежно від показників якості поділяють на п'ять класів. М'яку пшеницю 1-3 класів використовують для продовольчих (переважно в борошномельній та хлібопекарській галузях) потреб і для експорту. Пшеницю 4-го класу використовують на продовольчі й непродовольчі потреби та для експорту. Зерно твердої та м'якої пшениці всіх класів має бути у здоровому стані, не зіпріле та без теплового пошкодження; мати властивий здоровому зерну запах. У разі невідповідності граничній нормі якості зерна пшениці мінімальним нормам 4-го класу для м'якої і 5-го класу для твердої пшениці хоча б за одним із показників її визначають для обліку як «нестандартна» із зазначенням показника/показників невідповідності.

Транспортування пшениці в умовах війни вимагає особливого підходу. Проблеми з транспортуванням, збільшення вартості перевезення, небезпека маршрутів, блокада портів та необхідність зміни ланцюгів постачання – це лише деякі з викликів, із якими доводиться стикатися українським експортерам пшениці. В умовах воєнного стану Україна не може експортувати мільйони тонн сільськогосподарської продукції через блокаду своїх чорноморських портів росіянами. Саме тому порти Рені та Ізмаїл наразі є найкращим рішенням для перевезень зернових культур.

Отже, світова торгівля пшеницею є ключовим аспектом глобального економічного ринку сільськогосподарської продукції із країнами-експортерами, такими як США, Канада і Україна, що постачають значні обсяги пшениці. Пшениця є культурою із значним впливом як на глобальний ринок сільськогосподарської продукції, так і на світову продовольчу безпеку.

Література:

1. Wheat: export volume worldwide 2022/23. URL: <https://www.statista.com/statistics/737926/wheat-export-volume-worldwide/>.
2. Ukrlandfarming. URL: <https://latifundist.com/kompanii/289-ukrlandfarming>.
3. Національний стандарт України, пшениця, технічні умови. URL: http://www.auu.org.ua/media/publications/794/files/dst_2019_02_27_13_04_12_156786.pdf

УДК 711.4-163

**ПАРТИСИПАТИВНІСТЬ ЯК ЦІЛЬОВИЙ ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОГО
МІСТОБУДУВАННЯ (НА ПРИКЛАДІ ВИЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-
ПРОСТОРОВОГО ОБ'ЄКТУ – ПРИБУДИНКОВОЇ ТЕРИТОРІЙ)**

Вадімов Д.В.

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
vadimovdv53@gmail.com

Сучасне місто є складною соціально-економічною просторовою системою, в якій протікають різні процеси, в першу чергу, пов'язані з життєзабезпеченням людини. Соціальні потреби населення реалізуються на територіях міста різного функціонального призначення, але найбільш відповідальною є території житлового призначення. Саме тут розташовуються житлові будинки та обслуговуюча інфраструктура.

Тривалий час до 90-х років ХХ ст. державна житлова політика в Україні, як і у місті Полтава, ґрунтувалась на принципах, в яких держава забезпечувала житлом громадян за рахунок державних програм житлового будівництва, створення житлових кооперативів, наявності державного, службового та комунального житлового фонду. Просторова організація житлових територій була побудована переважно на основі мікрорайонного принципу, де земельні ділянки відносились до комунальної або державної форм власності. Більшість багатоквартирних житлових будинків розташована саме на таких земельних ділянках з невизначеними межами, що створює конфліктні ситуації при «ущільненні» існуючої забудови території мікрорайонів 60-90 рр. ХХ ст.

Наразі мешканці багатоквартирного будинку, обираючи собі квартиру, звертають увагу не тільки на переваги у площі, плануванні, інженерному й комунікаційному забезпеченні, але і на упорядкування прибудинкової території. Саме це є **актуальним питанням** сьогодення, адже ця територія часто залишається поза увагою забудовників і майбутній власник разом із квартирою отримує невпорядкований, наповнений будівельним сміттям пустир, замість квітучих клумб і акуратно підстрижених чагарників.